

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/337/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619202676
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1619202676.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, a Y. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky, deti rodičov: matka - I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. W. XXX, zastúpená JUDr. Ľubicou Sopkovou, advokátkou so sídlom Pribinova 3, 901 01 Malacky, a otec - I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XXA, XXX XX I., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného pre maloleté deti, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Malacky, zo dňa 23.09.2020, č.k. 9P/224/2019-49, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti, vo výroku o trovách konania, **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky, rozsudkom, zo dňa 23.09.2020, č.k. 9P/224/2019-49, zamietol návrh otca na zníženie výživného. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), keď na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný, pretože od poslednej úpravy výživného nenastala podstatná zmena pomerov, pre ktorú by bolo potrebné pristúpiť k zníženiu výživného. Konštatoval, že o výživnom pre maloleté deti naposledy rozhodol tamojší súd rozsudkom zo dňa 24.01.2019, č.k. 8P/1/2018-65. Porovnaním aktuálnych pomerov účastníkov s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom nezistil zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Pripustil, že došlo k určitému poklesu príjmu na strane otca, avšak nemal preukázané, že súčasne došlo k zmene možností a schopností otca dosahovať príjem. Z vyjadrenia samotného otca zistil, že u tohto nedošlo k zníženiu mzdy, ale iba zamestnávateľom vyplácaných odmien, a to v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu a nižšieho pracovného výkonu otca. Poukázal na skutočnosť, že zdravotné problémy, ktorými otec argumentoval v predmetnom konaní, tento uvádzal už v čase predošlého rozhodovania o výživnom, pričom žiadnu zmenu svojho zdravotného stavu nepreukázal. Uviedol, že od posledného rozhodnutia o výživnom sa rovnako zásadným spôsobom nezmenili majetkové pomery matky ani počet vyživovacích povinností rodičov, keďže otec mal svoju ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému G. už v čase prechádzajúcej úpravy výživného pre maloleté deti. Konštatoval, že od predošlého rozhodnutia o výživnom nedošlo k zníženiu nákladov na maloleté deti, ale skôr k ich miernemu zvýšeniu. Do úvahy vzal aj tú skutočnosť, že otec neprejavuje o maloleté deti adekvátny záujem a celú starostlivosť o ne znáša výlučne matka. Návrhu matky, aby bol otec zaviazaný nahradiť jej trovy konania, nevyhovel a v súlade s generálnou klauzulou formulovanou v §

52 CMP rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď nemal zo strany matky preukázanú ani sám nezistil existenciu výnimočných okolností daného prípadu, pre ktoré by považoval za spravodlivé priznať matke nárok na náhradu trov konania v zmysle § 55 CMP. V tejto súvislosti zdôraznil, že konania podľa Civilného mimosporového poriadku sú spravidla uskutočňované vo verejnom záujme a skutočnosť, že návrh otca na zníženie výživného bol zamietnutý, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru, že je to bez ďalšieho dôvodu na prelomenie všeobecnej zásady zakotvenej v § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie matka, navrhujúc, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že jej prizná nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Mala za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na skutočnosť, že otec na výživu maloletých detí neprispieva nad rámec súdom určeného výživného a takmer vôbec sa s nimi nestretáva. Zdôraznila, že maloletým deťom sama poskytuje nielen osobnú starostlivosť, ale v oveľa vyššej miere ako otec tiež financuje všetky náklady na bežnú starostlivosť a potreby maloletých detí, ako aj ich mimoriadne výdavky. Namietala, že súd prvej inštancie nepovažoval jej výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté deti ani ich prevažné finančné a materiálne zabezpečenie z jej strany za výnimočné okolnosti odôvodňujúce priznanie trov konania. Upozornila tiež, že počas roka 2020 bola z dôvodu mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 s maloletými deťmi niekoľko mesiacov na tzv. pandemickej OČR, a teda jej príjem bol ešte nižší ako v čase rozhodnutia o zvýšení výživného pre maloleté deti v roku 2019, kým výdavky maloletých detí vzrástli. Uvedené okolnosti označila za dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce, aby jej bola priznaná náhrada trov konania. Súd prvej inštancie mal podľa jej názoru zároveň skúmať, či návrh otca na zníženie výživného nie je šikanóznym.

4. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky vyjadril nesúhlas s odvolacími dôvodmi matky a žiadal odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Spochybnil tvrdenie matky o šikanóznosti jeho návrhu na začatie konania, keďže zníženie výživného požadoval z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane a z toho vyplývajúcej neschopnosti plniť si svoje záväzky.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

9. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

10. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku je priznanie nároku na náhradu trov konania výnimočné, keď Civilný mimosporový poriadok normuje všeobecné pravidlo o náhrade trov, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Z daného pravidla existujú v zásade dve výnimky, a to § 53 CMP, ktorý priznáva v taxatívne stanovených prípadoch nárok na náhradu trov konania podľa zásady úspechu za kumulatívneho splnenia podmienky, že to možno spravodlivo požadovať, a v súlade s § 55 CMP, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, a to aj mimo konaní vymenovaných v § 53 CMP. Aj v prípade, že by boli splnené podmienky podľa § 53 CMP alebo § 55 CMP, je ponechané na vôľu účastníka, či si takýto nárok na náhradu trov konania uplatní alebo nie. Pokiaľ príde k uplatneniu nároku na náhradu trov konania, je vhodné aj v záujme toho, kto si nárok na náhradu trov konania uplatňuje, odôvodniť, prečo možno nárok na náhradu trov konania spravodlivo požadovať, ak ide o konanie podľa § 53 CMP alebo je to v súlade s § 55 CMP s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania je predpokladom jeho priznania. Podmienkou priznania nároku na náhradu trov konania nie je ich vyčíslenie. Keďže

aplikácia § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, musí byť náležite odôvodnená. Rozhodujúcim kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania v tomto prípade nie je úspech v konaní. Predpoklad, že je priznanie nároku na náhradu trov konania s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, musí súd vyhodnotiť z úradnej moci. Pri hodnotení tohto kritéria by nemal súd zohľadňovať výlučne osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť práve okolnosti prejednávanej veci (napr. šikanózný návrh). Súd tiež pri aplikácii predmetného ustanovenia môže vyhodnocovať, ktorý z účastníkov spôsobil, že konanie muselo prebehnúť.

11. Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky matky, tieto nemali vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka si nárok na náhradu trov konania uplatnila vo svojom vyjadrení k návrhu otca na zníženie výživného zo dňa 05.06.2020 bez toho, aby svoj návrh na priznanie náhrady trov konania v danom vyjadrení alebo neskôr v čase do rozhodnutia súdu prvej inštancie akýmkoľvek spôsobom odôvodnila. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o trovách konania správne pristúpil k skúmaniu existencie dôvodov pre priznanie náhrady trov konania podľa § 55 CMP z hľadiska, či je priznanie náhrady trov konania matke s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, a následne dospel k správne záveru o absencii takýchto okolností. Matka vo svojom odvolaní poukazovala predovšetkým na skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie vzal do úvahy pri posudzovaní dôvodnosti návrhu otca na zníženie výživného, a to jej výlučnú starostlivosť o maloleté deti, či nedostatočný záujem otca o ne. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že samotné zamietnutie návrhu otca na zníženie výživného ako neopodstatneného neodôvodňuje priznanie náhrady trov konania matke v zmysle § 55 CMP, pretože rozhodujúcim kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania v zmysle predmetného ustanovenia nie je úspech v konaní. Odvolací súd nemohol prihliadnuť ani na tvrdenie matky o šikanóznom charaktere návrhu otca na zníženie výživného, keď z daného návrhu ani z ďalšieho postupu otca v konaní pred súdom prvej inštancie nie je vôbec zrejmé, že by jeho cieľom v prejednávanej veci bolo akýmkoľvek spôsobom poškodiť matku, či dokonca maloleté deti.

12. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).